

ECOSISTEMES DE CATALUNYA

Tram mitjà del riu Llobregat

El riu Llobregat neix a les fonts del Llobregat fruit d'una surgència d'aigua subterrània a 1295 m d'alçada, a Castellar de n'Hug (Berguedà). Després de recórrer uns 170 km, desemboca al mar Mediterrani al Prat de Llobregat. La conca hidrogràfica del Llobregat recull l'aigua de gairebé 5000 km² corresponents a 11 comarques i esdevé així la segona més gran de Catalunya, després de la del Segre. El seu cabal relativament elevat representa una font important d'aigua que ha estat aprofitada per l'espècie humana des de temps immemorables, tal i com ho demostren els importants nuclis de població que s'han establert al seu voltant. Durant el segle XIX i principis del XX, diverses indústries, sobretot tèxtils, es van instal·lar a les seves ribes per aprofitar l'aigua i l'energia hidromecànica que proporcionava el riu i van donar lloc a les anomenades colònies industrials. Actualment, el Llobregat és un dels rius més modificats del nostre país, incloent-hi un gran nombre d'embossaments i rescloses per aprofitar l'aigua per consum domèstic, agrícola, industrial o per generar electricitat, nombrosos abocaments d'aigües residuals urbanes i industrials, els abocaments de les mines de potassa del Bages, canalitzacions, destrucció de la vegetació de ribera i introducció d'espècies exòtiques, entre moltes altres alteracions. L'ecosistema fluvial presenta una capacitat de recuperació molt elevada però no pot assimilar la magnitud d'aquestes agressions, unides a les derivacions de cabal. Per aquesta raó, l'aigua i l'ecosistema presenten una qualitat més aviat dolenta, sobretot al tram baix, on es concentra bona part de la població. Tan sols alguns trams de la capçalera i del curs mig permeten el desenvolupament de comunitats biològiques ben estructurades. Aquest fet comporta un malbaratament dels béns i serveis ecosistèmics que repercuteix negativament sobre les pròpies persones perquè en limita molts usos, com l'aprofitament turístic o l'aigua de boca.

1 Cinell <i>Cladophora glomerata</i> ●	9 Limnefílid <i>Halesus radiatus</i> ●	17 Madrilla <i>Parachondostroma miegii</i> ▲
2 Clorofica quetofozal <i>Gongrosira incrustans</i> ●	10 Escarabat <i>Agabus didymus</i> ●	18 Granota verda <i>Pelophylax perezi</i> ●
3 Canya <i>Arundo donax</i> ▲	11 Efemerèl·lid <i>Serratella ignita</i> ●	19 Corb marí gros <i>Phalacrocorax carbo</i> ● *
4 Boga <i>Typha latifolia</i> ●	12 Sangonera <i>Dina lineata</i> ●	20 Martinet menut <i>Ixobrychus minutus</i> ● *
5 Salze <i>Salix alba</i> ●	13 Cargol aquàtic <i>Physella acuta</i> ▲	21 Oreneta cuablanca <i>Delichon urbica</i> ● *
6 Àlber <i>Populus alba</i> ●	14 Vèlid <i>Velia caprai</i> ●	22 Oriol <i>Oriolus oriolus</i> ● *
7 Pollancre <i>Populus nigra</i> ●	15 Barb comú o de Graells <i>Barbus graellsii</i> ▲	23 Picot verd <i>Picus viridis</i> ● *
8 Bètid <i>Baetis rhodani</i> ●	16 Barb cua-roig <i>Barbus haasi</i> ● *	24 Rossinyol bord <i>Cettia cetti</i> ● *
		25 Bernat pescaire <i>Ardea cinerea</i> ● *

autòctona introduïda abundant comuna rara * amenaçada o protegida
! considerada entre les pitjors 100 espècies invasives

Coordinació i continguts: Jesús Ortiz i Goretti Merseburger (Associació per a la Conservació dels Ecosistemes Naturals, www.assoc-cen.org)
Assessorament i revisió: Lluís Benejam (CEBCAT - La Balca), Joan Gomà i Núria Bonada (Universitat de Barcelona), Carolina Solà i Antoni Munné (Agència Catalana de l'Aigua) i Puiggràcies Villarronga (Departament de Territori i Sostenibilitat)
Il·lustració: Toni Llobet
Disseny i maquetació: Daniel Ortiz - www.estudi-katton.com
Primera edició: gener 2012
© Generalitat de Catalunya Departament de Territori i Sostenibilitat <http://www.gencat.cat/territori>
© de les il·lustracions: Toni Llobet